

Święta Teresa od Jezusa nauczycielką modlitwy

W bulli kanonizacyjnej Św. Teresy od Jezusa, Papież Grzegorz XV stwierdził, że Teresa stała się w Kościele wielką mistrzynią życia duchowego. Mamy tu do czynienia z osobą, która do dzisiaj nie przestała być tym, kim była za życia. Podkreślił to św. Paweł VI tuż po uroczystym ogłoszeniu Teresy od Jezusa Doktorem Kościoła: "Święta Teresa nie przestaje w dalszym ciągu dawać dowodów pełnienia swego duchowego posłannictwa. Matka - pełna zachwycającej prostoty, mistrzyni - pełna cudownej głębi". Teresa już w czasach dzieciństwa odkryła najważniejszą prawdę: wszystko, co należy do tego świata, przemija i tylko Bóg jest na zawsze. Temat, który powraca w naj słynniejszym wierszu: „Nie trwóż się, nie drzyj. Wśród życia dróg, Tu wszystko mija, Trwa tylko Bóg. Cierpliwość przetrwa dni ziemskich znój, Kto Boga posiadł, Ma szczęścia zdroj: Bóg sam wystarcza”. Święta, tak opisuje ten moment swego doświadczenia mistycznego: „Zdarzało mi się, że nagle przenikało mnie takie żywe uczucie obecności Bożej, że żadną miarą nie mogłam wątpić o tym, że On jest we mnie albo ja cała w Nim pogrążona” (Ż 10,1).

Dzieła Doktora Kościoła

Celem jej autobiografii zatytułowanej „Księga życia” jest danie świadectwa o obecności i działaniu Boga miłosiernego w jej życiu. Święta pokazuje, jak przeżywać głębokie doświadczenie swojej relacji z Bogiem. W 1566 roku św. Teresa pisze „Drogę doskonałości”. Do najcenniejszych fragmentów tego dzieła należy komentarz do modlitwy Ojciec nasz, będącej wzorem modlitwy. Naj słynniejszym dziełem mistycznym św. Teresy jest „Twierdza wewnętrzna”. Chodzi tu o odczytanie własnej drogi życia duchowego i uporządkowanie swojego życia chrześcijańskiego ku jego pełni - świętości, pod działaniem Ducha Świętego. Doktor Kościoła odwołuje się w tym dziele do struktury twierdzy o siedmiu komnatach, obrazujących wnętrza człowieka. Wprowadza jednocześnie symbol jedwabnika, który przemienia się w motyla, aby wyrazić przejście od tego co przyrodzone, do tego, co nadprzyrodzone. Swojej roli współzałożycielki Zakonu Karmelitów Bosych, św. Teresa poświęca „Księgę fundacji”, w której mówi o życiu i dynamice rodzącej się wspólnoty zakonnej.

Duchowość św. Teresy

Nie jest łatwo pokrótce streścić głęboką i bogatą duchowość św. Teresy Wielkiej. Św. Teresa od Jezusa proponuje cnoty ewangeliczne jako podstawę życia chrześcijańskiego i ludzkiego: szczególnie oderwanie się

od dóbr, czyli ubóstwo ewangeliczne, które dotyczy wszystkich; następnie miłość wzajemną jako zasadniczy element życia wspólnotowego i społecznego; pokorę jako umiłowanie prawdy; zdecydowanie jako owoc odwagi chrześcijańskiej; nadzieję jako pragnienie wody żywej. Wspomina również o cnotach ludzkich: grzeczności, prawdomówności, skromności, uprzejmości, radości, kulturze. Jako właściwą postawę dla nas – wyznawców Chrystusa - św. Teresa proponuje naśladowanie przykładu wielkich postaci biblijnych i żywe słuchanie Słowa Bożego. Dla świętej życie chrześcijańskie jest osobistą relacją z Jezusem, którą osiągamy poprzez miłość i naśladowanie. Św. Teresa wykazuje ogromne przywiązanie do Eucharystii, która jest dla każdego wierzącego widocznym znakiem obecności Chrystusa w Kościele. Ostatnim aspektem jej nauczania jest dążenie wszystkich uczniów Chrystusa do dojrzałego życia chrześcijańskiego. Pod koniec drogi „Twierdzy wewnętrznej”, w ostatnim mieszkaniu, Teresa opisuje taką pełnię, urzeczywistnioną w jedności z Chrystusem i Jego człowieczeństwem. Papież Benedykt XVI powiedział o św. Teresie od Jezusa: „W naszym społeczeństwie, często pozbawionym wartości duchowych, św. Teresa uczy nas bycia niezmordowanymi świadkami Boga, uczy nas rzeczywistego odczuwania tego głodu Boga, jaki istnieje w głębi naszego serca, tego pragnienia widzenia Boga, szukania Boga, rozmawiania z Nim, bycia przyjaciółmi Boga. Jest to przyjaźń, która jest nam wszystkim niezbędna i której winniśmy szukać każdego dnia. Niech przykład tej Świętej pobudza nas do codziennego poświęcania stosownego czasu na modlitwę, na drogę poszukiwania Boga, aby znajdować Jego przyjaźń i tym samym prawdziwe życie. Dlatego czas modlitwy nie jest czasem straconym, ale jest czasem, w którym otwiera się droga do prawdziwego życia, otwiera się droga do miłości Bożej, do żarliwego umiłowania Jego i Jego Kościoła oraz do konkretnej miłości ku naszym braciom”. Św. Teresa była nauczycielem modlitwy już za życia, i pozostaje nim dzisiaj, w sposób jeszcze bardziej bezdyskusyjny.

O. dr Mirosław Sokoliński O.Carm

